

ding tussen de plaatselijke vrijzinnigen te wensen overliet. Een goede verstandhouding was echter van groot belang voor de hoofdtak van de NPB: bevordering van de vrije ontwikkeling van het godsdienstig leven binnen en buiten de kerken (artikel 1 van de statuten). Aangezien in de kleinere kerkgenootschappen het kerkbesef eveneens was toegenomen, werd de Bond steeds meer in een concurrentiepositie gemanoeuvreerd, die het ledental en het prestige van de NPB allesbehalve goed deed. Eerdmans was als voorzitter van de belangrijke commissie voor godsdienstonderwijs en -prediking nauw bij de plaatselijke problemen betrokken. Hij zag de neergang van de NPB met lede ogen aan en drong aan op maatregelen vanwege het hoofdbestuur: 'Wat is men van plan te doen, om de inzinkingsbeweging te stuiten?'³⁵

Op de algemene vergadering van 1925 in Enschede, na een jaar waarin de spanningen over de richting waarin de NPB zou moeten koersen binnen de Bond hoog waren opgelopen, werd een commissie gevormd, genoemd naar de plaats waar de vergadering plaatsvond. Van deze commissie, die zich op de koers en organisatie van de NPB moest bezinnen, werd Eerdmans voorzitter. Toen bepaalde ideeën binnen de commissie enigszins vorm begonnen te krijgen, gingen de vrijzinnige hervormden proberen invloed uit te oefenen op de koers die de NPB zou gaan varen.³⁶

Als resultaat van deze inspanningen vond tussen Eerdmans, twee andere commissieleden en K.A. Beversluis³⁷ en W. Meindersma namens het VVH-bestuur een bespreking plaats over de gemeentevorming onder NPB-vlag. Eerdmans hield een inleiding op het thema, waarin hij een situatieschets gaf van de afdelingen die samengesteld waren uit verschillende elementen en onderling een vaste kring vormden. Wat moest een catecheet doen met zijn leerlingen? Tot een kerk brengen? Niet allen wilden dat. Wel wilden ze gebonden worden aan de NPB. De vraag was of dit gemeentevorming moest heten. Volgens Eerdmans was er onderscheid. Een NPB-afdeling zou nooit uitgaan van de gedachte dat men niet tegelijk lid van een kerkelijke gemeente en een bondsafdeling kon zijn. 'Niemand denkt er aan van de N.P.B. een kerkgenootschap te maken.' Het commissiestreven was dat er na de voltooiing van het godsdienstonderwijs een getuigschrift werd afgegeven. Daarvan kon door hen die zich wilden laten aannemen als lidmaat van een kerkgenootschap gebruik worden gemaakt. In een samenkomst van de afdeling zouden alle leerlingen, of ze nu lid van een kerk werden of niet, plechtig worden toegesproken. Volgens Eerdmans moest men zich stellen op de bodem van de praktijk. Velen waren geen lid meer van de kerk en wilden het evenmin worden.

35. Jaarboek 1923, 25.

36. Notulen HB-VVH, 8-5-1926.

37. Beversluis nam tientallen jaren een dermate vooraanstaande positie in de VVH in, dat hij zeker nog een plek in het zesde deel van het *BLGNP* moet krijgen.